

Kongsvinger kirkelige fellesråd
Nygata 6
2213 KONGSVINGER
Att. Ole Erik Lindalen

Saksbehandler, innvalgstelefon

Kathrine Eriksen Vatn, 62 55 11 72

Kongsvinger krematorium - Vedrørende dispensasjon fra bestemmelser i forurensningsforskriften kapittel 10

Fylkesmannen i Innlandet gir Kongsvinger kirkelige fellesråd dispensasjon til å utføre inntil 250 kremasjoner ved Kongsvinger krematorium i 2020. Tillatelsen gis på vilkår.

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker.

Fylkesmannen varsler saksbehandlingsgebyr pålydende kr 6 700 for behandling av søknaden.

Vi viser til henvendelse fra Kongsvinger kirkelige fellesråd (KKF) ved kirkeverge Ole Erik Lindalen av 17. mars 2020 om midlertidig økning av kapasiteten ved Kongsvinger krematorium.

Bakgrunn

Kongsvinger krematorium driftes av KKF, og er per i dag registrert som et kategori II-krematorium med færre enn 200 kremasjoner årlig. KKF søker i epost av 17. mars 2020 om dispensasjon fra forurensningsforskriften kapittel 10. De forventer at antallet kremasjoner i år vil overstige 200, og søker derfor om at det ikke settes noe tak for antall kremasjoner. Bakgrunnen for dette er at de forventer at flere velger kremasjon da det er satt begrensninger på antall deltakere ved gravferdsseremonier som følge av det pågående utbruddet av koronaviruset.

KKF oppgir at det har vært en utvikling over tid, med økende antall kremasjoner ved krematoriet. I 2019 ble det gjennomført 249 kremasjoner.

Fylkesmannens vurdering

Forurensning fra krematorier er regulert i forurensningsforskriften kapittel 10. Krematorier har hovedsakelig utslipp til luft, og kan inneholde organiske mikroforurensninger som sot, støv og tjærestoffer (PAH) på grunn av dårlig forbrenning. I tillegg kan utslippene inneholde kvikksølv fra amalgamfyllinger i tenner. I henhold til forurensningsforskriften deles krematorier inn i to kategorier, I og II, avhengig av antall kremasjoner per år. Krematorier i kategori I utfører flere enn

200 kremasjoner årlig, og har strengere utslippskrav for støv og kvikksølv som følge av et større forurensningspotensial.

Formålet med bestemmelsene i kapittel 10 i forurensningsforskriften er å minimalisere utslipp fra krematorier og på den måten bidra til bedre luftkvalitet i byer og tettsteder der krematoriene er lokalisert. Kvikksølv er en av de farligste miljøgiftene vi kjenner til, og bruk og utslipp er derfor strengt regulert i Norge. Tilstrekkelig rensing av røykgass fra krematorier vil gi en betydelig reduksjon i utslipp av kvikksølv.

Fylkesmannen kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra bestemmelsene i forurensningsforskriften kap. 10, jf. § 10-10. Det er ingen tvil om at det norske samfunnet nå er i en svært spesiell situasjon grunnet koronaviruset, men per i dag ser vi likevel ikke at det er behov for å øke kapasiteten ved kategori II-krematorier på et generelt grunnlag. Fylkesmannen vurderer at de negative konsekvensene av økte støv- og kvikksølvutslipp er større enn nytten av økt kremasjonskapasitet i Kongsvinger. Ved en økning i dødstill er det ønskelig at kapasiteten ved kategori I-krematorier med bedre rensing utnyttes i første rekke. Miljødirektoratet følger utviklingen nøye, og det kan derfor komme nye vurderinger fra Miljødirektoratet dersom situasjonen utvikler seg dramatisk.

Generelt gjelder det for krematorier som gjennomfører i underkant av 200 kremasjoner årlig, og der det i årene fremover kan ventes en økning i antall kremasjoner, at den driftsansvarlige bør vurdere å følge kravene i kategori I. KKF oppgir at de ikke lenger klarer å betjene sitt nedslagsfelt med kun 200 kremasjoner per år, og at de derfor har igangsatt et utredningsarbeid for å utvide renselinjen ved krematoriet. Dette arbeidet er nå delvis stanset som følge av koronasituasjonen. Fylkesmannen tar dette til etterretning, men merker oss samtidig at vi allerede i 2016 mottok en tilsvarende henvendelse fra KKF. Videre viser kremasjonsstatistikk som er tilgjengelig fra Gravplassforeningens nettsider at Kongsvinger krematorium har gjennomført godt over 200 kremasjoner årlig de fem seneste år. Dette uten at det er søkt om dispensasjon fra utslippsgrensene i kapittel 10, eller at vi er orientert om dette utover henvendelsen i 2016.

Fylkesmannen i Innlandet finner ikke at vi kan gi dispensasjon til at det utføres flere enn 250 kremasjoner ved Kongsvinger krematorium i 2020. Dette antallet overskrider den øvre grensen som er satt i forurensningsforskriften kapittel 10 med dagens renseløsning, men er tilsynelatende det antallet kremasjoner som utføres i Kongsvinger i en normalsituasjon. Vi presiserer imidlertid at vi ser alvorlig på at KKF over flere år har driftet krematoriet med manglende etterlevelse av krav gitt i forurensningsforskriften. Med bakgrunn i at arbeidet med å utvide renselinjen har pågått i flere år, tilsynelatende med liten fremdrift, samt manglende oppfølging av lovkrav, gis dispensasjonen på vilkår.

Vedtak

Fylkesmannen i Innlandet avslår med dette søknad fra Kongsvinger kirkelige fellelråd om å oppheve begrensninger i antall kremasjoner som kan gjennomføres i løpet av et år. Det gis imidlertid dispensasjon til å utføre inntil 250 kremasjoner i 2020 ved Kongsvinger krematorium.

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- KKF må innen 15. juni 2020 sende inn rapport med status og fremdrift for arbeidet med å utbedre renselinjen ved Kongsvinger krematorium. De to nyeste utslippsmålingene av røykgassen skal vedlegges rapporten.
- Dersom KKF ser at de nærmer seg den øvre grensen på 250 kremasjoner i 2020 skal Fylkesmannen snarest varsles om dette per epost eller brev.

Vedtaket er hjemlet i forurensningsforskriften kap. 10 om forurensning fra krematorier, § 10-10 Unntak.

Vedtaket gjelder inntil Kongsvinger kirkelige fellesråd kan dokumentere overfor Fylkesmannen at renselinjen ved krematoriet er utbedret, eller inntil Miljødirektoratet gir et generelt unntak om økte rammer for alle krematorier i Norge som følge av pågående pandemi.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter innen tre uker fra underretning om vedtak er kommet fram, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal angi hva det klages over, og bør begrunnes. Andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Fylkesmannen.

Varsel om fastsettelse av saksbehandlingsgebyr

Fylkesmannen er pålagt å ta gebyr for saksbehandling etter forurensningsloven og forskrifter fastsatt med hjemmel i forurensningsloven. Vi varsler med dette at det skal betales et gebyr på kr 6 700 (gebyrsats 9) for vår behandling av søknaden, jf. forskrift om begrensning av forurensning, § 39-4.

Eventuelle kommentar til varselet om fastsettelse av gebyr må oversendes Fylkesmannen i Innlandet i løpet av to uker, jf. forvaltningsloven § 16.

Med hilsen

Tore Pedersen (e.f.)
avdelingsdirektør

Kathrine Eriksen Vatn
overingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Kongsvinger kommune Postboks 900 2226 KONGSVINGER